METSÄTALOUS

Konevalmistajan näkökulmasta täytyy vain selvitä hiljaisen ajan yli. Kun koneet käyvät ja pyörät pyörivät, investointeja tulee jossain vaiheessa. **TOIMITUSJOHTAJA JARI NEVALAINEN, KESLA**

MIRJA KOIVISTO

Pohjalaisvalmisteisia metsäkoneita esiteltiin viime torstaina Isojoella. Tukkia pätkii hakkuukoneen ohjaimissa Petri Ojala.

Vienti vauhdittaa konekauppaa

Kotimaisen metsäkonekaupan odotetaan vilkastuvan. Alhaiset korot suosivat koneiden ostajia.

Metsäkoneita valmistavilla suomalaisyrityksillä pyyhkii heikossa taloustilanteessa kohtuullisen hyvin. Metsäkonekauppa on virkistynyt kotimaassa ja etenkin Euroopan ulkopuolella.

”Japani on mennyt yli odotusten tänä vuonna. Kotimaassa odotamme, että hallitus pitää lupauksensa energiapuun käytön edistämisestä”, sanoo hakkuupäitä Kristiinankaupungissa valmistavan Kone-Ketonen Oy:n toimitusjohtaja **Lauri Ketonen**.

”Jos tilanne jatkuu tällaisena, olemme tyytyväisiä. Liikevaihdossa jäämme näillä näkymin muutaman prosentin viimevuotisesta. Emme ole joutuneet lomauttamaan ketään ja näyttää, ettei joudutakaan.”

Ponsse petraa viime vuodesta

Pörssiin listautuneista koneyhtiöistä Ponsse on tekemässä tänä vuonna hyvää tulosta.

”Ponsse on ollut yllättävän vahva. Hyvän kysynnän jaksot ovat yleensä lyhyempiä”, toteaa analyytikko **Pekka Spolander** OP-Pohjolasta.

”Useiden hiljaisien vuosien jälkeen asiakkaille on ehkä patoutunut vanhaa konekantaa. Samoin korot ovat nyt alhaalla ja suosivat tällaisten hankintojen tekoa.”

Ponssen talousjohtajan **Petri Härkösen** mukaan hakkuiden määrä ratkaisee koneiden kysynnän.

”Metsäteollisuudella menee nyt kohtuullisen hyvin ja koneita tarvitaan.”

Suomalaiset konevalmistajat ovat päässeet hyvin mukaan kansainvälisiin jättitehdashankkeisiin. Ponsse on toimittanut koneita muun muassa Uruguayssa viime kesänä käynnistyneen Montes del Platan sellutehtaan puunhankintaan ja Veracelin puunhankintaan Brasiliaan. Montes del Plata ja Veracel ovat Stora Enson osaksi omistamia tehtaita.

Venäjä aiheuttaa harmaita hiuksia

Tämän vuoden suuri epävarmuustekijä on ollut Venäjän kauppa. Ponsse on toistaiseksi selvinnyt Venäjän markkinoilla, mutta jos kaupan pakotteita lisätään Ukrainan kriisin vuoksi, ongelmia on luvassa.

”Jos tiukennuksia tulee, raha ei enää liiku rajan yli”, Spolander sanoo.

Pulmia on jo pohjoiskarjalaisella Keslalla. Yhtiö aloitti lokakuussa koko henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut, koska kaupan näkymät ovat loppuvuonna synkistyneet Euroopan ja Venäjän heikentyneen talouskehityksen myötä. Vähennystarpeeksi arvioitiin 20–30 työntekijää.

Yhtiö lakkauttaa Pietarissa sijaitsevan tytäryhtiönsä.

Toimitusjohtaja **Jari Nevalainen** Keslasta kertoo, että ongelmat Venäjän markkinoilla alkoivat maalis–huhtikuussa.

”Toimitukset eivät ole sinne kokonaan pysähtyneet kuten vuonna 2008, mutta toimituksia on merkittävästi vähemmän kuin viime syksynä.”

Nevalainen harmittelee sitä, että Euroopan yleisen talouden huono tila on heijastunut epävarmuutena Suomen metsäalalle, vaikka metsäteollisuudessa ei ongelmia ole. Tulevaisuuskin näyttää valoisalta isojen tehdasinvestointien ja puun energiakäytön lisäyssuunnitelmien ansiosta.

”Konevalmistajan näkökulmasta täytyy vain selvitä hiljaisen ajan yli. Kun koneet käyvät ja pyörät pyörivät, investointeja tulee jossain vaiheessa.”

HANNA LENSU

Japani ostaa myötä- ja vastamäessä

ISOJOKI (MT)

Konekauppa Japaniin on ollut hakkuupäitä valmistavalle Kone-Ketoselle hyvä tukijalka.

”Japani on ollut tasaisin markkinamme. Japanin kauppa on ollut kymmenen vuotta lievässä kasvussa”, kertoo yhtiön ulkomaankaupasta vastaava **Jari Hakala**.

Japanissa käytetään paljon puuta, ja se tuodaan valtaosin ulkomailta. Myös suomalaisille sahoille Japanin kauppa on ollut tärkeä tulonlähde.

Maan omat hakkuut ovat kuitenkin lisääntymässä, joten metsäkoneita tarvitaan.

”Toisen maailmansodan seurauksena Japanin metsät kaadettiin, kun tarvittiin raaka-aineita. Nyt tilalle istutetut metsät ovat tulossa hakkuuikään.”

Kone-Ketosen onneksi Japanissa kasvatettava kuusi on vaikeaoksaista, ja suomalainen hakkuupää on menestynyt työmailla hyvin.

Kilpailu konevalmistajien kesken on kuitenkin kovenemassa.

”Japanilaiset valmistajat tulevat vuosi vuodelta paremmiksi. Myös me suomalaiset yritykset kilpailemme kovasti samoista kaupoista toisella puolella maapalloa.”

HANNA LENSU

Kone-Ketosen toimitusjohtaja Lauri Ketonen juhlisti yrityksensä 30-vuotista taivalta. Mukaan pääsi tehtaan 1. kone.

Metsä Fibren Äänekosken biotuotetehtaalle suunniteltu tuotanto vuodessa

Ensi vaiheessa:

Havusellua	800 000 tonnia
Koivusellua	500 000 tonnia
Mäntyöljyä	45 000 tonnia
Tärpättiä	2 000 tonnia

- Tuotekaasua sellutehtaan meesauunin polttoaineeksi voidaan valmistaa kaasuttamalla kuorta ja puutähteitä.
- Biokaasua voidaan tuottaa mädättämällä biolietettä.

Myöhemmässä vaiheessa vaihtoehtoisia tuotteita voivat olla lisäksi:

Bioöljyä	100 000 tonnia
Bioetanolia	20 000 kuutiometriä
Biohiiltä	150 000 tonnia

- Ligniiniä voidaan erottaa sellunvalmistuksen yhteydessä ja jalostaa siitä erilaisia tuotteita.

Lähde: Metsä Fibre

Metsä Fibre julkistaa tarkemmat suunnitelmansa biotuotteiden tuotantomääristä ja aikatauluista joulukuussa.

Äänekosken tehtaan yva-prosessi päättyi

Ruoppaus, taimenväylä ja meluntorjunta vaativat suunnittelua

Metsä Groupin Äänekoskelle suunnitellun biotuotetehtaan ympäristövaikutusten arviointi (yva) on päättynyt. Keski-Suomen elykeskuksen mukaan arviointi on riittävä ja täyttää lain asettamat vaatimukset.

Hankkeen jatkosuunnittelussa metsäyhtiön tulee huomioida muun muassa ruoppausten aikaiset, mahdolliset haitallisten yhdisteiden päästöt. Ely-keskus suosittelee myös avaamaan taimenille uuden nousuväylän Keiteleelle Myllykosken kautta ja suunnittelemaan meluntorjunnan.

Yva-selostus tutki kolmea vaihtoehtoa.

Ensimmäinen vaihtoehto on, että Äänekoskelle rakennetaan uusi biotuotetehdas, jonka kapasiteetti on 1,3 miljoonaa tonnia sellua vuodessa. Sellutehtaan lisäksi tehdaskokonaisuuteen sisältyy joitakin seuraavia laitoksia: bioöljylaitos, bioetanolilaitos, mädättämö, tuotekaasulaitos ja biohiililaitos.

Toinen vaihtoehto on, että Äänekoskelle rakennetaan vain sellutehdas. Nollavaihtoehto on, että nykyisen sellutehtaan tilalle ei rakenneta uutta.

Metsä Fibren projektijohtaja **Timo Merikallio** sanoi MT:lle heinäkuussa, että todennäköisesti bioöljyä, bioetanolia tai biohiiltä tekisi joku kumppaniyhtiö, ei Metsä Fibre itse.

”Etenee aikataulussa”

Tehdashankkeen yva-prosessi käynnistettiin keväällä, ja viranomaisen nyt antaman lausunnon jälkeen prosessi on päättynyt. Ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa ja päätöksenteossa, Metsä Group kertoo tiedotteessa.

Merikallion mukaan tehtaan esisuunnitteluhanke etenee aikataulussa.

”Ympäristölupahakemus on jätetty syyskuussa. Oletamme saavamme ympäristöluvan vuoden 2015 tammikuussa”, hän sanoo.

Lopulliseen päätökseen vaikuttavat yhtiön mukaan myös maailmantalouden ja Aasian alueen taloudellinen kehitys, markkinanäkymät sekä muun muassa kaavoitukseen, luvitukseen ja logistiikkaan liittyvät ratkaisut.

Lopullisen investointipäätöksen yhtiö tekee ensi vuoden alussa. Tehdas käynnistyisi vuonna 2017.

SUVI NIEMI

» Ensimmäinen vaihtoehto on, että Äänekoskelle rakennetaan uusi biotuotetehdas. Toinen vaihtoehto on, että rakennetaan vain sellutehdas.

Energiapuun hinnat vaihtelevat suuresti

Energiapuun kanto- ja hankintahinnat vaihtelevat suuresti alueittain, kertoo Metsäntutkimuslaitos. Energiapuun kauppa pysyi kevätkesällä ennallaan.

Pystykaupoissa energiapuusta maksettiin keskimäärin 3,1 euroa kuutiolta huhti-kesäkuussa, kun mukaan ei lasketa tukia. Eniten maksettiin karsitusta rangasta, keskimäärin 3,7 euroa kuutiolta.

Metlan mukaan hinnat vaihtelivat rajusti alueittain. Lapissa rangasta sai euron kuutiolta, mutta Savo-Karjalassa siitä sai yli 7 euroa kuutiolta.

Karsitun rangan hinta laski kesää kohti mentäessä neljännekseellä alkuvuoden hinnoista.

Latvusmassan kantohinta oli keskimäärin 3,1 euroa kuutiolta, kokopuun 1,7 ja kantojen 1,1 euroa kuutiolta. Latvusmassan hinta laski edelliseltä vuosineljännekseltä 6 prosenttia ja kantojen lähes neljänneksen.

Energiapuun hinnat

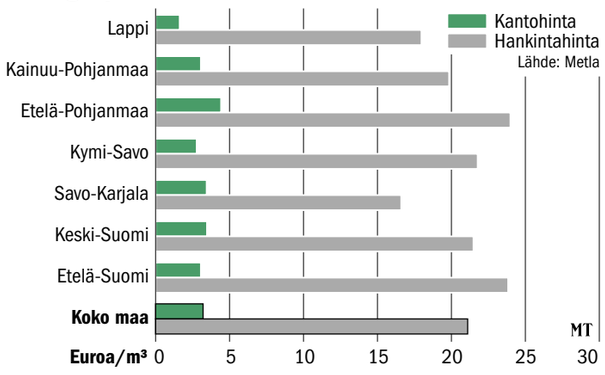

Pystykauppojen osuus kevätkesän energiapuukaupasta oli neljä viidesosaa.

Kantohinta ei kerro koko totuutta. Tukikelpoisissa leimikoissa energiapuun korjuutuki ja nuoren metsän hoidon tuki voivat moninkertaistaa kantohinnan.

Energiapuun korjuutukea maksetaan 7 euroa kuutiolta. Nuoren kasvatusmetsän harvennuksilla tuki on 4–7 euroa kuutiolta.

Nousua hankintahinnassa

Hankintakaupoissa energiapuun keskihinta nousi kevätkesällä reiluun 21 euroon kuutiolta. Vuoden alusta hinta vahvistui 6 prosenttia.

Hankintakaupoissa energiapuun hinta vaihteli vajaasta 18 eurosta yli 26 euroon kuutiometriltä. Kovinta hintaa hankintana korjatusta energiapuusta maksettiin Etelä-Suomessa ja Etelä- Pohjanmaalla.

Energiapuun ostomäärä säilyi vuoden toisella neljännekselle alkuvuoden tasolla, 1,1 miljoonassa kuutiossa. Siitä puolet oli karsittua rankaa ja vajaat 40 prosenttia latvusmassaa.

Kokopuun ja kantojen korjuu väheni tuntuvasti vuoden ensimmäiseen neljännekseen verrattuna.

Metla arvioi tilaston kattavan noin kaksi kolmasosaa energiapuun kaupasta.

JARMO PALOKALLIO

UUTISTAUSTA

Myös suot tuottavat puuta

Arvokkaat suot, tai ainakin niiden arvokkaat piirteet pitää tietenkin suojella. Tällä on hyvä aloittaa.

”Piirteet” viittaa tässä usein mainittuun metsiensuojelun Metso-ohjelmaan. Se on mainittu esimerkkinä siitä, miten soitakin pitäisi vapaaehtoisuuden hengessä suojella.

Metso-ohjelman tarkoitus ei ole suojella hehtaareja, vaan elinympäristöjä ja rakennepiirteitä. Soidensuojeluohjelman tarkoitus taas on suojella hehtaareita.

Nyt voi tietenkin kysyä, että mitäs siitä, jos ne hehtaarit ovat arvokkaita. Antakaamme ympäristöjärjestöjen vahvasti tukeman ekologi **Ilkka Hanskin** vastata: hänen mukaansa Metsoa edeltävä, pakkosuojelulla tehty metsiensuojelun verkosto on todella huono.

Olisiko siis joku muu keino, tai muu asiantuntemus parempi?

Luontotyyppipuhe johtaa harhaan

Mutta nämä ovat tietenkin sivuseikkoja.

Vakuuttaakseen vilpittömyyttään ympäristöministeri **Sanni Grahn-Laasonen** (kok.) tunnusti (HS, 25. 10.), että ”yli puolet Suomen suoluontotyypeistä on uhanalaisia”. No niin, mutta entä sitten?

Luontotyyppi nimittäin katsotaan uhanalaiseksi kaikkialla maassa, jos se on uhanalainen yhdelläkään neliömetrillä jossakin kolkassa maata. Tulkinnalla on perusteensa, mutta jokainen ymmärtää, että suojelun perusteeksi se ei käy mitenkään.

Tätä mieltä on tähän asti ollut myös ympäristöministeriö.

Kuten Grahn-Laasonen sanoo, hallitusohjelma velvoittaa hoitamaan soidensuojeluohjelman vapaaehtoisuuden hengessä.

Hänen edeltäjänsä **Ville Niinistö** (vihr.) ei tätä toteuttanut, minkä Niinistö taas on tulikivenkatkuisesti kiistänyt – olkoonkin, että hän on lähes samaan hengenvetoon ilmoittanut, että vapaaehtoisuus ei edes voi toimia soidensuojelun kohdalla.

Että otapa selvä.

Niinistön mukaan, jos monen omistajan omistaman suon yksikin omistaja sanoo suojelulle ei, se estäisi suon suojelun. Noinkohan?

Haluaisin nähdä sen turveyrittäjän, joka lähtee repimään auki sellaista suota, josta vaikka nyt neljä viidesosaa on suojeltu. Tuskin se olisi edes kannattavaa.

Vapaaehtoisuutta on monenlaista

Niinistön vapaaehtoisuus onkin neuvottelua tilanteessa, missä selän takana on pakkolunastuksen uhka. Sillä ei ole mitään tekemistä esimerkiksi Metso-ohjelman oikean vapaaehtoisuuden kanssa.

Niinistö on myös sanonut, että Metso-ohjelmassa ei olisi kyetty suojelemaan kokonaisuuksia ja että tämä johtuisi juuri vapaaehtoisuudesta. Tätä selvitettiin ohjelman alkuaikoina ja se onnistui hyvin. Jos se on myöhemmin jäänyt tavoittamatta, syy on ennen muuta rahapula.

Omituisinta on kuitenkin tämä puhe, että soiden taloudellinen arvo liittyisi vain turpeeseen. Tosiasiassa merkittävä osa soidensuojelukohteista on erittäin tuottoisia metsätalousalueita, joita kutsutaan korviksi.

Kävin tällaisilla korpikohteilla Keski-Suomessa runsas vuosi sitten. Ympäristökeskuksen katselmukseen oli kutsuttu kaikkiaan yhdeksän metsänomistajaa. Yhtään ei tullut.

Paitsi kartoittajat, myös MTK:n toimisto pahoittelivat tätä kovin. Ehkä juuri maanomistajat ovatkin eniten pihalla soidensuojeluohjelman tavoitteista – tai maidensa arvosta.

HANNES MÄNTYRANTA on Suomen Metsäyhdistyksen viestinnän suunnittelija.